

რიგითი მებრძოლი ნ. თალაყაძე

ბ ე ჯ ა დ ს

სად არ ბრწყინებულა, არ ელავს შენი სახელი განთქმული, შენი სიყვარულის ფესვები ხალხის გულში გავსე გადგმული...

სად აღაზრდა ვამლოლი და დღეს ცხოვრება მგზავნა, სადაც ბრძოლა, შრომა და სიხარული მჩქეფარე...

სიმართლეს დაგვაძობილ, ცეცხლით დაგვაწითე, გავაქუდი, გულშიც ზოვა გრძობის გვიწოდებ, ახალ მიღწევებს გვავალდებ...

შენი დიდი სარდლობით ბევრ ლეშმანს მუსრი ჭავავლეთ, კვლავ ახალ წინსვლას გვიწოდებ, ახალ მიღწევებს გვავალდებ...

უფროსი სერჟანტი ალ. ჯაფარიძე

მესტვირეები

გორაკებს შორის ჰყვავის სოფელი, ბარში იციან ამბავი მისი, მოსდამთ ადამი მჭელიდან-მჭელი...

როცა დადგება მთებში ზაფხული, ქარს გაატანს სუხიან ვარამს, მესტვირეები ნაბადოსხეული...

სულს ჩაბერავენ ძლიერად გულს, სტვირს დაუტრიალებ, შტვირს ტბილად! ასე ხდებოდა ისინი მუდამ წყნარ საღამოს და ვერცხლისფერ დილას...

შემოვიღიან უზოგებს წყნარად, თან შემოხედავთ დიმილი მთვარის, მზეს და ფრქვევებს გულდასახარად და გაცოცხლებს მიდამო მკვდარი...

ახლა ჩემს სულში ეს მოვლენა, როგორც კანდილი, ისე ანათებს: ბავშვი ღამაჲ სტვირს ჩაეკონებს და ჩაპირის მასში ვერცხლის მანათებს...

მესტვირე იტყვის: „იციცხლე, ბავშო, შენი სამშობლოს სახედინიროდ, შენმა მშვენიერმა მზედ იკაშაშაოს და შენმა სიტყვამ ცაში იღვლოს“.

ღიეტენანტი თ. ჯანგულაშვილი

ღეღის წერილი

რამდენი ცეცხლი ჰქონია თურმე ამ ფარატანა ქალაქის ნახევს — კვლავ ვგრძობ მშობლიურ მთავადის სურნელს...

შეგებრი მე შენს დინარს ნახეს, ჩემს სიყვარულის დღეებს იგონებ, თავს დამფარავად ფიქრით საყვარელს, ნაჲ ადრისთვის გულს მიმიკონებს...

უფროსი ღიეტენანტი აბ. თოფურია

ვდგევარ კარპატის ქედზე მხარგაშლით...

ძირს, უფსკრულებში მტვრევით, განგაშით გადაიჩხება მტრის შავი რაზმი... ვდგევარ კარპატის ქედზე...

გამარჯვებული და ბუმბერაზი, აი, მოვედი სანჯარა გზაზე, — იშლება ველი ჩრდილდაფენილი, ნაბიჯის სიგრძე ბრძოლებით...

აქედან მოსიანს ბნელი მერლინი, აი, ბილიკი, ხავსიან კლდეზე დაიღებულ თოვლით თბილად, თითქმის წარსული წამოდგა ზეზე, იღვიძებს დღეთა მარადისობა...

ჩემო პატარავ

მწერენ, რომ თურმე! აღდგა ენა და ოქროსფერი შავი თამბაქუ, კარბისაყვნი გაბყრა სმენა...

და ყოველწუთში მე მძახის მამას, აქნებ ვერც მიცნო მე რომ მოვიდე, შენ დედის უბე ისევ გერჩინოს...

ო, მამინ გული აღარ მომიბოძებს, და გადაგვინც, რომ შემეჩვიო, ჯერ პატარა ხარ, დედის რძე...

მე კი შენ გიცავ, რომ არ გათვლონ, რომ გაეზარდო სამშობლო მიწას მისი დამცველი და სასახლო...

თოფი და გულიც შენზე ჩურჩულებს, ო, რა ტბილია შენი მამობა, ჩვენ ტყვით დახვდით ამდენ ურჩხულებს...

ვინც შენი ავანის დაწვამ ღამობდა, და როცა მოვალ ვაპირებდებო, ტრფილით როცა გულს გავიჯერებ, შენ გადაფრცხე მამინ რვეული, ჩემს ამბავს გეტყვი, და დაიწერე...

უფროსი სერჟანტი შ. ლომსაძე

ბრძოლისა და გაბარჯვების

სიმაღლეები

მათ ლეკებს დენთის მძაფრი სურნელი დაჰკრავს, ბევრი მათგანი ცეცხლის ხაზზე, სანგრებში, ქელმდობით...

მებრძოლთა ლეკები ხშირად არაჩვეულებრივად მზურავლენ ღირსიკული გრძობებით არის გამსჭვალული, მეომარი, რომელიც ომის ქარიშხალში...

საუბრით მონსწვეტა თავის მშობლიურ ქვეყანას, ფრონტზე ხშირად იფრინებს თავის ოჯახს, ცოლშვილს და მათზე ფიქრით უფრო შეუბრალებლად...

საუბრით სახიზრარ გერმანულს, რომელიც ცდილობდნენ დაეწვით მისი სასულარი, მონებლად გაერეკათ მისი ცოლშვილი, ამ მხრივ დამახასიათებელია უფროსი სერჟანტის შ. ლომსაძის ლექსი „ჩემო პატარავ“.

უფროსი სერჟანტი ალ. ჯაფარიძე უფროსი სერჟანტი ალ. ჯაფარიძე ამის შესახებ ლექსში „წინაპრები“ წერს: „გიგისის ცაში, ჩადგება ქარი, ჩვენც წინაპრებდ ვეძიებთ მამინ ოა ვიგულუნებთ ისე, ვით ზარი, შთამომავლობის შორიულ მხარე“.

მეტიც და დავაგას უფროსი ბიჯი, ხალხს უფარდ და გიშლდებს მარად, შუქს მფენდ მთავარს ნათელი ნიჭით, სამშობლოს შევად უმთვეოდ ფარად“.

„ღამაჲ ქალი, რამ დავაგას, შენც მოგატანე ამბავს წერონი, დამშვენებულხარ, ვით ვარდის კონა, დაგირხვია ლერწმის ღერონი“.

შენი მიჯნური მტერს ერკინება, ცას სწვდება მისი მახვილს ფერა, თანა სდევს ყველგან შენი ზამენა და ძალის მძაბებს შენი სიმღერა“.

თანდათან ჰქრება ცაში წყვილი, მზე აღმონდება ქორთა სერით, მზე დადგება წამი დაადი — დაგირხვია სატრფო სიმღერით“.

მამინ კვლავ ვავხნი ჩემს პრელ ქამანას და თვენს კორწოზე დავუკრავ ტკილად, გაქრება სედა, გულში რაც დამრჩა და სხვა მანებით შევხვდები დილას“.

სტვირის ლულუნთ გახვება შუკას, სოფელს უნერგავს სიხარულს მზიანს, გოგობები მისდევნენ უფან და მისხიანი: „იციცხლე ძაჲ“.

რიგითი მებრძოლი მ. ლეზანიაძე

მებრძოლის ქუდი

აი, ეს ქუდი, ქართველი მეომრის სინდის-ნაშუბი, აი, ამ ქუდით მოგზარუნდი ჩემს სათაყვანო მამულში... აი, ეს ქუდი მფარავდა, აი, ეს ქუდი მცურა, კრასნოდართან და მარტოან მტერს რომ ვუტყვდი ვეფხურად, იცი, რად მივყარს ეს ქუდი, უზნაის ცეცხლში მოვლოდი, ათასჯერ ჩამოხსულდი, ათასჯერ ჩამოთვლიდი... ჩემთვის დამეხმებოდა და სხვად ვერცხვად მტერს რომ ვუტყვდი ვეფხურად, ის — ჩემი ყრმობის ოცნება და სიყვარული ფრონტული, მას შემდეგ ყველგან მფარავდა, ეს ქუდი სადაც მცურა, კრასნოდართან და ქლხორთან, მტერს რომ ვუტყვდი ვეფხურად, აი, ეს ქუდი მექნება, ვიდრე ჩამიტანს მიწა მე მარტო, ტყემლების დრუბელი და მისი გამოცდილება, ჩამოხსნული ქუდი, ცრემლი და გამოტობება, მოეწვივებ შუბლი მის ცხელ მკერდს და ქუდი ცრემლით დამწვარი“.

ო, განშორების წუთები რა ტბილი იყო, რა მწარე, გავცილდი, გავეცე ბრძანებით ტრამპლებს კრასნოდარისკენ, მივხედე, ვიგრძენ ჩემს თვალთან ცრემლები გადმომცდარიყვნენ, ის იდგა ანგელოსივით, თეთრი სამოსელით მორთული, ის — ჩემი ყრმობის ოცნება და სიყვარული ფრონტული, მას შემდეგ ყველგან მფარავდა, ეს ქუდი სადაც მცურა, კრასნოდართან და ქლხორთან, მტერს რომ ვუტყვდი ვეფხურად, აი, ეს ქუდი მექნება, ვიდრე ჩამიტანს მიწა მე მარტო, ტყემლების დრუბელი და მისი გამოცდილება, ჩამოხსნული ქუდი, ცრემლი და გამოტობება, მოეწვივებ შუბლი მის ცხელ მკერდს და ქუდი ცრემლით დამწვარი“.

მამაკე საბჭოთა მებრძოლები: პრუსიამში შეიჭრნენ, რათა მტერი მისსავე საყვარელ პუნჯში მოსობნენ.

სისაძაგლეს, მაიორი აუჩქარებლად კითხულობდა, მისთვის ნაცნობი იყო თანამებრძოლთა სახელი და გვარი, თვალწინ წარმოუდგა ყოველი მათგანი, მაგრამ როდესაც მოხუცი მამისა და პატარა შვიკის სახელებს მიაღებდა, მაშინ უკვე ვეღარ არჩევდა ისიგებს, ქაოლდს ხელს უშვებდა, თითქმის ნაკვერჩხალი ყოფილიყოსო იგი.

კარბი გაიღო, მაიორმა მოსულს მიპაყრო მზერა, იგი ბარბაციით შემოვდა მიწურში და ახივანი სხეულით დენთისა და კვამლის სუნს შემოიტანა.

თუმცა ჯარისკაცული სამხრეები ნათლად ამქლავდნენ მის ვიწრობას, მაგრამ იმ დროს მისი მოქმედება მაინც არ ჰგავდა მხედრობას, იგი კარბთანვე შესდგა, მსხვილ, კოყრან ხელეში სათუთად ექვრა რაღაც პატარა საგანი და არ იცოდა სად წილდა ხელეში, მაიორმა ევლარ მოითმინა, იგონო რა, რომ აქ რაღაც მნიშვნელოვანი ამბავი მომხდარიყო, თავად მიმართა ხელჭევივით: — ტყევე სადა არის, ჯარისკაციო, ტყევე მოსულმა უგრძობლად ასწია

სისაძაგლეს, მაიორი აუჩქარებლად კითხულობდა, მისთვის ნაცნობი იყო თანამებრძოლთა სახელი და გვარი, თვალწინ წარმოუდგა ყოველი მათგანი, მაგრამ როდესაც მოხუცი მამისა და პატარა შვიკის სახელებს მიაღებდა, მაშინ უკვე ვეღარ არჩევდა ისიგებს, ქაოლდს ხელს უშვებდა, თითქმის ნაკვერჩხალი ყოფილიყოსო იგი.

კარბი გაიღო, მაიორმა მოსულს მიპაყრო მზერა, იგი ბარბაციით შემოვდა მიწურში და ახივანი სხეულით დენთისა და კვამლის სუნს შემოიტანა.

თუმცა ჯარისკაცული სამხრეები ნათლად ამქლავდნენ მის ვიწრობას, მაგრამ იმ დროს მისი მოქმედება მაინც არ ჰგავდა მხედრობას, იგი კარბთანვე შესდგა, მსხვილ, კოყრან ხელეში სათუთად ექვრა რაღაც პატარა საგანი და არ იცოდა სად წილდა ხელეში, მაიორმა ევლარ მოითმინა, იგონო რა, რომ აქ რაღაც მნიშვნელოვანი ამბავი მომხდარიყო, თავად მიმართა ხელჭევივით: — ტყევე სადა არის, ჯარისკაციო, ტყევე მოსულმა უგრძობლად ასწია

მოსულმა უგრძობლად ასწია

გვარდის ვენიტორი აბაში გუფაძე

მ თ ე ბ ი

ტყე ოქროსფერ ფურცლებს ნელა აშრიავლეს, თითქმის საიდუმლოს თავის გულში მალავს, ნაკადულზე ხეში ტბილი ხმას აწერიალბა და კლდეებს უმდგორს მარმონიულ ნანას...

მთებს გავსცქერი, თვალი ჰორიზონტებს სერავს, რა შორს უწვდნენ არეს ჩემი თვალი ისარი, სიამაყე იპყრობს ამ არწივულ ცქერას და თვალეში ელავს ნაკვერჩხალის დარი...

ბრძოლის ცეცხლის კვამლში ვახვეულან მთები და ხმას ავგუუნებს ცხარე შებმის ხარი, შკაერად ახველანენ ჩემი ქვემეხები და რისხვად სდვას მტრის წინ რუსი მეომარი...

კვამლი ასდის მიწას და ცას აფენება, შორს მოსიანს სოფელი, ბოლით ავსებული, და როცა ცოტა ხნით ბრძოლა შეწყნარდება — წინ! — შტრისძიებით კვლავ მოკვამბის გული...

საყვარელი მთები აქედან შორს დამრჩა, მაგრამ მათი სახე ყველგან მტკიცე, გმირი ხალხი, ოხ, რა ღამაჲა მათი მწეანე ფარა და რა უტბესია დღეს ეს მოგონება“.

ვერ წავგართვა მტერმა მათი სიყვარული რადგან მათ პატრონობს მტკიცე, გმირი ხალხი, ვერ დამხმა გველმა მათი სიხარული და ვერ დააფარა გლოვა-ტანჯვის თაღნი“.

დღეს უცხო მთებს ვუცქერი და როცა მათ გავლემ: კვლავ თვევს ვესტუმრებით ჩემო საყვარელო, თქვენს ღამაჲ უბეში სადღერაგელოს დავლემ, თქვენს ტკილ სადღერაგელოს მშობლიურო მთებო, უკრინის მერე ფრონტი“.

რიგითი მებრძოლი მ. გელაშვილი

ბ ა რ ა თ ი

ვიხუტებ გულში, მივკვრს, ამ ერთ პატარა ბარათს რამდენი ცეცხლი, რაოდენი სიტბოა ჰქონია, გავყვები ფიქრებს, მაგრამ მარტო ფიქრი რას ეკარა... ვიცნებობ — მოხველ, შენი თავი ჩემთან გეონია“.

მოხველ... ჩემს მხარზე გადაკიდულ ელვარე ვახუნებს თეთრი თითები შეახე და სინჯავდი თითქმის, მერე მამხანას აგრძობინებ შენი სინჯე, ასე შეგონა, ყრუანტელ უფლიდა დალოთნს“.

მერე აუცილ ჩემს მარჯვენას და თმების რხევით, როგორც მასსოხვარა, ისე ტურფა და ისე მარდი მირბოდი, ჩემი ხნით მოკვამბა ის უცხო ხევი... შენ კი დიმილით... ეჰ, დიმილით გაუჩინარადი“.

კაპიტანი მ. ტატიშვილი

მოგონება

შავ ღრუბლებს უკვე გადაუვლიათ და ბოლომდე დღეობს მიწვა, თუმცა ბრძოლებით დადაღული, მანაც იცინის შეფენოს მიწა, დღეს ვინ ჩამოსთვლის ათას იარებს... უდევდნენ, ჰქუხდა რუსული აურა, დადებოდა აურა მშობლიანი, ვალს ჯანდაიან ზედა ცხურა, ვენც იქ იბრძოდი, შენსთანხევის! შეფხვს სახე ჰქონდა მარად კაცური, მტრებს მესხ სცემდა შენი თვალმის დაბრალება ხაყამური“.

მოდგმა თუხე გმირი ბაკურის, ნაჭირახულფე მთის და ველისა, გულში გიცემდა მამაპაური სისხლი სამასი არაველისა, ისევ შენთან ვარ ჩემი ოცნებით, გმირულ ბრძოლებში მოკლული მამო, მტერში კრილობა შეგზორცობა“.

და საფლავიდან ამოსვლას ღამობ, მაგრამ სადა ხარ? ისევ იქ გძინავს, შენთვის რამდენჯერ ვიძიეთ შური და შენს სისხლიან კურგანს ძირას, მტრებს გავუტრიალეთ ათას იარებს... მამაპაიანან მამ ასე თქმულა, — ვინც ჩვენს იმწაზე მტრად შემოსულდა, სულ შემუსრულა... და ესეც არის

მოვლადს მივეციტ მტკიცე პირობა: წინაპრებით მედგარდ ვიომებთ, და რა გაუძლებს მორდენიდაწ წამომდგარ ათას ბავარდინებს, ურყევი არის რკინის რიგები და წინ მივედარო ბრძოლებით ისევ, ჩვენს სუფროვის შეფლოშვლებში, სტალანს მივეყვარო გამარჯვებისკენ, მოქმედი არბი“.

ნითაღაჩივილი გზათის ღივარაგუჩილი გვიარი

გაზეთ „სამშობლოს საღარაჯოზ“ — რედაქციამ კარგი საქმე გააკეთა მით, რომ თავის გარშემო შემოიკრიბა დამწყებ სამხედრო მწერალთა ჯგუფი, ჩვენს ხელთ არის ხსენებული გაზეთის № 105. ამ გაზეთის ლიტერატურულ გვერდში მითავსებულია ლექსები რედაქციის გარშემო, შემოკრებილი პოეტებისა. აქ არის დაბეჭდილი ლექსები: წითლარბიელი სტ. არღუთელისა, ლეიტენანტ ვარლამ გალდავისი, ზემდევ შ. ერისთავის, უფროსი სერჟანტ შ. აჯობაძის და ეფრეტორ კ. ართისაძის.

— განარბე, — მოთმონლად მიავება მაიორმა, მებრძოლმა კვლავ ამოისუნთქა. — დავხედ და დედაჩემის ჯვარი იყო, კარგად ნაცნობი, შემდეგ აღარაფერი მასსოვს, გონს რომ მოვედი, დავინახე გერმანული ხელეში შემიკნოდა, შტუმის თვალეში უმოძრაოდ მიეპყრო ცისათვის, ხელეში ძლივს შევუჭვი, — დამკრუხნოდნენ“.

— გავუდღე... დამანაშე ვარ, ამნახავო მაიორო, ბრძანება დავარადევი... დავუდღე არ, იქ — მან მოუტრუნებლად გაიშვირა თითი გაპარტახებული სოფლისაკენ, ასწია თავი და მაიორს ჩააქვრდა თვალეში, — მაიორის თვალეში არ სჩანდა რისხვა, ამტომ აუჩქარებლად განაგრძო“.

— მომყავდა, გზაზე გაქცევა მიინდობა, ვერსოლ და ფეხში დავიჭერი, წიქცა, ეკონა კიდევ ვისროდი, ქვეთინი მორთო, შემდეგ გულსაბიერი გაიღდა, მექვი შეიჭვივდა და ეს პატარა ჯვარი ამოიღო, მუდარა დამიწყო: არ მომკლა ღეთის გულისათვის, თანაც ჯვარს მადიცებდა, გამიბონდა, რომ ჯვარს უწმინდურები არ ატარებენ, — გამიჭვირდა, ახლოს მივედი და დავხედე... აქ მას სიტყვა გაუწყდა, ღრმად ამოისუნთქა და მიწას ჩამსტვარდა“.

„ჩემო კარგებო და მჭირფასებო, უთქვენით ვერსად ვაგზობინებ, თქვენზე ფიქრებით, თქვენთან ვარსებობ, მტერთან ბრძოლაში თქვენ გეხმარებთ!“

გ. ვალდავას ლექსი მიძღვნილია მუშოპოვარ მებრძოლის კ. პ. გიორგობიანისადმი და ასახავს ქართველი მეომრების ბრძოლას კავკასიის მისადგომებთან, გმირმა საბჭოთა მეომარებმა დიდი მამულის სტალინისა ბრძოლადი გეგმით, ნაცით სტალინის ლ. პ. გიორგობიანის ხელმძღვანელობით განდევნეს მტერი შორს კავკასიის მისადგომებიდან, ახლა ბრძოლებით წინ მიიწვივენ და შეხზარაინ ჩემნი ტყვენის საბოლოო გამარჯვების ნათელ დღეს“.

„შენს ჩემნი ფიქრ მტკიცედ ნანანი მზის ნათელით შეუცვლელია, დიდი სტალინი ღრმობა ჩემნი და გამარჯვება მხოლოდ ჩემნი!“

მეტი არაფერი უთქვამს, ხელეში მოწყვეტილად დავუშვა და სარკველთან მივიღა, დამებობდა, მწუხრის სინათლეზე მისხანედ მოსიანდა ჩაფერფლილი სოფელი, მებრძოლი იდგა კვის ქანდაკებით და უსიტყვო ჩასტვარდა დედისეულ ჯვარს“.

დისკოპი მფარლთა კავშირი

მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო თეატრი

რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო თეატრმა მიმდინარე სეზონში მკაფურებელ პირველ პრემიერულ უჩვენა სერგო კლდიაშვილის პიესა „ირმის ხევი“.

საქართველოს სახელობის მწერლების კავშირის კლუბში ამ დღეებში მომწეო დისკოპი რუსთაველის თეატრის აღიწვევლ დადგამა.

„ირმის ხევი“ რუსთაველის თეატრში — გამოვიდა ამხ. ვიორჯი ჯიბლაძე.

ამხ. გ. ჯიბლაძემ თავის მოხსენებაში აღნიშნა, რომ ქართული საბჭოთა დრამატურგიისა და თეატრის ცხოვრებაში „ირმის ხევი“ წარმოადგენს მნიშვნელოვან მოვლენას.

ამ პიესით სერგო კლდიაშვილმა პირველმა სცენა დრამატურგიულად აჩვენა კავკასიის გიმრავლი (დაცვა) ამხანაგ ზ. ბერის სტალინური ხელმძღვანელობით.

მოხსენებელმა დეტალურად განიხილა პიესის შინაარსი. იგი ფრცოვან შეჩერდა მის მხატვრულ ღირსებებსა და ნაკლოვანებებს.

აღნიშნა, რომ „ირმის ხევის“ ენა კარგია, მიმხილველი და მოქნილია. ასმათი და დოღვათ ფარინიები ტიპურად, კარგად არიან გამოვითქონი.

მაგრამ ამას ვეღარ ვიტყვით მთავარი მოქმედი პიროს კაბატაშვილსა და მისი პიესის შინაარსს.

საბჭოთა დრამატურგიის განვითარებისათვის უნდა გავაძლიეროთ მისი სიძლიერის და მისი სიბრძნის განვითარება.

საბჭოთა დრამატურგიის განვითარებისათვის უნდა გავაძლიეროთ მისი სიძლიერის და მისი სიბრძნის განვითარება.

საბჭოთა დრამატურგიის განვითარებისათვის უნდა გავაძლიეროთ მისი სიძლიერის და მისი სიბრძნის განვითარება.

საბჭოთა დრამატურგიის განვითარებისათვის უნდა გავაძლიეროთ მისი სიძლიერის და მისი სიბრძნის განვითარება.

საბჭოთა დრამატურგიის განვითარებისათვის უნდა გავაძლიეროთ მისი სიძლიერის და მისი სიბრძნის განვითარება.

საბჭოთა დრამატურგიის განვითარებისათვის უნდა გავაძლიეროთ მისი სიძლიერის და მისი სიბრძნის განვითარება.

ბაში, ვინაიდან საშუალებას გვაძლევს გავითვალისწინოთ ის ხაკლოვანებები, რაც კავკასიის გმირული დაცვის განხორციელებისათვის თანხა მხატვრულ ხე-ვითარებას აღნიშნავს და რამდენადაც თეატრს, „ირმის ხევი“ ხელს შეეწყობს.

მისი მოხსენების გარშემო გამართულ კამათში მონაწილეობა მიიღეს ბესო ქვინაძემ, დამდგმელმა, სსრ კავშირის სახალხო არტისტმა აკაკი ვასაძემ, დიმიტრი ჯანელიძემ, ავტორმა სერგო კლდიაშვილმა და ი. ბოლქვაძემ.

იმ გაგრძობებში, რომ სერგო კლდიაშვილის პიესა „ირმის ხევი“ ფრიალ აქტუალურ და დრამა მნიშვნელოვან თემაზე დაწერილი, რომ ამ პიესის დადგმისას რუსთაველის სახელობის თეატრს უარყოფითი კეთილმოხილური განზრახვა ამოძრავებდა, ამბობს ამხ. ბესო ქვინაძე, ხელი არ უნდა შეევიძლოს პიესისა და სპექტაკლის აკლოვანებათა სრული სიცხადით გათვალისწინებაში, რაც უფრო მნიშვნელოვანია თუმა, მით უფრო მეტი პასუხისმგებლობა ექსტრად პიესის ავტორსაც და თეატრსაც ამ თემის დიდიხეული მხატვრული განსახიერებისათვის.

ბ. ქვინაძის აზრით, „ირმის ხევი“ სუსტი პიესაა. მისი სიუჟეტის განვიტარებას ავლია ბუნებრივად და დაჯერებულად, პიესის მოქმედნი პირის სპექტაკლურად არიან დახატულნი.

მკითხველი აგრეთვე ყოფიანობისათვის ფრიალ პიესაში ვერა ვერძობით ფორმისა და ზღვრის შეზღუდვას ხელს იმ ძალით, როგორცადაც მოველოდით.

თეატრს, — დასაკვირს ორატორი, — ვერ გაამდიდრა და გააჩაყოფიერა პიესა. სპექტაკლი აქტიურული შეჩურხულითა და სტენიური იტერპრეტაციით სიბრძნით სათანადო სიძლიერე ვერა სდგას, ვერ აღწევს თეატრალურ კულტურის იმ დონეზე, რაც დადასახია თეატრს თანამედროვე ქართული თეატრისათვის, ყრმოდ, თვით რუსთაველის თეატრისათვის.

ამხ. აკაკი ვასაძე თავის სიტყვაში შეჩერდა თეატრის მიერ „ირმის ხევის“ დადგმისათვის ჩატარებულ მუშაობაზე და აღნიშნა, რომ რუსთაველის თეატრისათვის უპირველეს მნიშვნელობა სთავიზს დროულად გამოხატულობა იმ დიდ სტორიულ მოვლენას, რომელსაც წარმოადგენდა კავკასიის დაცვა. როდესაც თეატრმა განიხილა ამ ამოცანის გადაჭრა, მას მხოლოდ ერთადერთი პიესა ჰქონდა, ეს იყო სერგო კლდიაშვილის „ირმის ხევი“.

თეატრის კოლექტივმა დიდი აღფრთოვანებით მოაქიდა ხელი პიესაზე მუშაობას და ოთხი თვის დამატული მუშაობის შედეგად უჩვენა მკაფურებელს.

პიესის თემა თეატრს უდიდეს პასუხისმგებლობას აკისრებდა. ამ პასუხისმგებლობის გრძობით არის აღსაყენი მისი ჩატარებული მუშაობის ყოველი დეტალი. ის გარემოება, ამბობს ამხ. ვასაძე, რომ სპექტაკლი მკაფურებელში დიდი წარმატებითა და მიწინააღმდეგობისა, ნათლად მეტყველებს დრამატურგიისა და თეატრის უფრო მკაფურებელს. თითქმის სამი თვეა ის სპექტაკლი სისტემატურად მიდის და არამც თუ შემცირდა, არამედ კიდევ უფრო გაიზარდა მკაფურებელის რიცხვი. სამუშაოთა მოვლენად მიმჩნია ის გარემოება, ამბობს

ამხ. ვასაძე, რომ ამ შემთხვევაში კრიტიკა დასცილდა მკაფურებელის აზრს.

ამხ. ვასაძე ეხება აგრეთვე ზოგიერთ ამხანაგის მიერ მსახიობთა თამაშის შეფასებას და აღნიშნავს, რომ ამ შემთხვევაში ისინი მხოლოდ საკუთარ გეგმვებებს ეყრდნობიან, რასაც არ შეუძლიან დააკმაყოფილოს თეატრის კოლექტივი.

არ შეიძლება უგულებელყოფა იმისა, ამბობს დასასრულს ვასაძე, რომ მსახიობებმა: ნ. ლაფაჩმა (ასმათი), გ. საღარაძემ (საბაშვილი), მ. ჩხიძემ (დოლოვათი), მ. ჩახავამ (ასმათი), ა. ფხაიძემ (გავაშვილი), ნოდარ ჩხიძემ (მადრი), ი. ჯავახიშვილმა (მურთაზი), ჯ. გეგეჭკორმა (გერმანელი პოლკოვნიკი) და სხვ. რომელ მოთქმებულნი და საინტერესო სახეები შექმნეს, რითაც მკაფურებელში დამახიერებელი იქონიება დამახიერებს.

ამხ. დიმიტრი ჯავახიძე თავის სიტყვაში შეეხო პიესისა და სპექტაკლის ძირითად ნაკლოვანებებს. დრამის ავტორმა, ამბობს იგი, ვერ დაევიწყა კავკასიის გმირული დაცვის განზრავდობული სურათი. პიესის ავლია მხატვრული სიძარბოვ, სხეები ემბეჭდულად არის მოხაზული. ამის მიუხედავად პიესა მოკლედ არ არის მნიშვნელობას. თემა, რომელიც აღეპული აქვს ავტორს, ყველა ჩვენგანს აუღვწევს თავისი აქტუალობით, ამით უნდა ახსნას ის ინტერესიც, რომელიც გამოიიხია მკაფურებელმა სპექტაკლის მიმართ.

ამხ. დ. ჯავახიძის არ მიიჩნია მართულად პიესის რეჟისორული გახატულება. რეჟისორმა, ამბობს იგი, ხაზი გაუსვა და წინა პლანზე წაიწიწა ის მომენტები, რომლებიც პიესაში მთავარი არ იყო, ამიტომ მკაფურებელმა „ირმის ხევის“ დადგმა ვერ მიიღო ის, რასაც იგი მოელოდა თეატრისათვის.

ამხ. ვასაძის აზრით, სერგო კლდიაშვილი, მრავალი საყურადღებო და საკარბოროტო აზრი გამოსთქვა, როგორც პიესა „ირმის ხევის“, ისე საერთოდ საბჭოთა დრამატურგიის, მისი სპექტიფიკაციისა და განვითარების საკითხებზე. მოსალოდნელი იყო, რომ ამ საკითხების გარშემო ცხოველი კამათი და აზრთა გაცვლა-გამოცვლა გაიმართებოდა, სამუშაოთა ასე არ მოხდა. მოკამათოთა უმრავლესობა უმოთხერხად შეეხო მხოლოდ პიესის, მისი დადგმის და ზოგიერთ შემსრულებელთა ცალკეულ ნაკლს, მაგრამ არ გაითვალისწინა ის, რომ პიესა „ირმის ხევი“ რუსთაველის თეატრის მიერ დასადგმლად მიღებული იყო 1943 წლის გაზაფხულზე. მაშინ რომ განხორციელებულიყო პიესის დადგმა, რასაკვირველია, მისი შემოქმედმა მკაფურებელს გაცილებით მეტი იქნებოდა. თბილისს გარდა პიესა ამჟამად საქართველოს თითქმის ყველა დიდ რაიონულ თეატრში იდგმება და კმაყოფილებით უნდა ავიხილო, რომ დიდი წარმატებით სარგებლობს.

„ირმის ხევი“ პირველი და, ჯერჯერობით, ერთადერთი პიესაა, რომელიც კავკასიის დაცვის დიდ ეპოპეს ეხება, ამასთან იგი დიდიერა ხანმოკლე დროში და უდავოა მის თვალსაჩინო ნაკლიც ექნება. იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ ჩვენი დრამატურგები მომავალშიც შეეხებიან ამ თემას და უფრო სრულყოფილად ასახავენ იმ გმირულ დღეებს, როცა ჩვენი არმია ვაეკარებდა ეგრძობა შემთხვევით მტერს და ანადგურებდა მის ურდოებს.

მიხეილ ჯავახიძის პიესა „შამთაბერის ასული“ მარჯანიშვილის სახელობის თეატრში უაღრესად სცენიურია. ფაბულა სცენისათვის მომგებიანად არის შედგენილი და სიუჟეტი მოხერხებულად.

მსახ. შ. ჯავახიძე მარჯანიშვილის თეატრში

ნოს, რომ დრამატული სიტუაციების სცენისათვის მომგებიანი აწყობით გატაცებულ ავტორს ნაწილობრივ ვეღარ მოუხერხებია დედაზრის მკვეთრად გამოხატვა. პიესაში სასახლის ქარის ამბავი ზოგ სცენებში გაუბრალოებულია და გამარტივებულია.

კერძოდ მტრის თავდასხმისა და სამოხლოდს დასაცავად ერთობლივი ბრძოლის ამბავი არ გამოძლიარების მოქმედების განვითარებიდან და თითქმის სიუჟეტის გარეთ არის დარჩენილი.

საერთოდ კი ისტორიული გარემო პიესის სწორად და აღაჯერებლად არის გადმოცემული. არ უნდა დავივიწყდეს, რომ პიესაში ასახულია ის ეპოქა, როცა ცენტრალურული სახელმწიფო უკვე დასილი იყო, ძველი ეტეტი და ცერემონიული უმრავლეს შემთხვევაში დაფრეხული იყო. აი ეს რვევის, ეს დეგრადაციის ეპოქა ავტორმა ნათელი და დახასიათებელი შტრიხებით გადმოვცა. აქ გხვდეთ როგორც დარღვეული დიდი სახელმწიფოებრივი ჩვევები, საუკუნეთა გადმოცემული ტრადიციები. პიესის აზრი სწორედ იმისაა, რათა დაევიწყებოდნენ ბრძოლა მთლიანად მთლიანობის აღდგენისათვის. აქ პოლიტიკური და ყოფითი მომენტები, ავადიანთა სახელმწიფოებრივი მისწრაფებანი და ინტიმური განცდანი, პოლიტიკური ვნებანი და სიყვარული ამბები ისტორიულ არის გადმოცემული. უმრავლეს შემთხვევაში და ავტორის თვლი ურთიერთშორის. ასე, მრავალფეროვან მოვლენათა მთლიანობაში დამბეჭდვის სახით ექმნება მთელი სურათი ეპოქისა, ძველი ფეოდალური იმერეთის, თავისი კოლორიტული წარმომადგენლობით, რომელთა სახეები ასლგაზრდა დრამატურგმა ნათლად და მკაფიოდ გამოხატა.

შემოდ აღნიშნული იყო, რომ პიესას ასახიათებს ცალკე ემექტური სცენიური მომენტებით გატაცებული დედაზრის საზარალად. იგივე ნაკლოვანება ვერც პიესის დადგმებელმა, შ. ჯავახიძემ აიცილა თავიდან. დამდგმელსაც მთავარი ყურადღება პიესის გონებამახვილობაზე, ცალკე სცენების ემექტურობაზე გადაუტანია.

ამ მხრივ შეიძლება თქვას, რომ სპექტაკლის კომპოზიცია ალგავა მთლიანობის შთაბეჭდილებას აღარა მოუტანს.

შ. ჯავახიძის განსახიერებთ ფაბთაბერის წერეთლის სახითი მკვეთრად და ნათლად არის გამოხატული. იმერეი ფეოდალი ცოცხლად და სურათოვანად წარმოვიდგინა მსახიობმა. როლის ყოველი დეტალი მონდომებით, შემომქმედის გულისხმიერებით არის დამუშავებული, თუმცა ზოგიერთ ეპიზოდში ზედმეტი მოძრაობა აღინჯავს და სიმშვიდის იერს უარსაგვს ფაბთაბერის სახეს. უეტრს სიძუნწე და მოძრაობის კეთილშობილება ფაბთაბერის სახათის თვისება უნდა იყოს, გარეგნული სიმშვიდე უნდა მხარავდეს მის სულიერ მიღვრებას. ამ როლს არ დაშვერდება ქარბა და ზავთიანი ფერებით გამოხატვა.

ქ. დამაშვილი (ბარბიშ აბაშიძე) ქპნის იმერელი ფეოდალის დახასიათებელ სახეს. ამ სახეს იგი აცოცხლებს ჰუმორის მოხდენილი გამოყენებით, თუმცა ისიც უნდა აღნიშნოთ, რომ მისი თამაში თავისთავად არ არის ერთფეროვანობისაგან. მსახიობმა მთლიანად ეს როლი მეტი აქტიურული მრავალფეროვნებით უნდა გაამდიროს.

ქ. კვანტალიანი მეფისწულის როლში ყურს არ უგდებს ავტორს, უშუალებლყოფს ტექსტს, პიესისაგან და-

ამ როლში მსახ. ნელი ქუთათელაძე გამოვიდა. აშკარად უნდა თქვას, რომ ჩვენი მისგან მეტს მოველოდით. მსახიობმა ლილიგას ვერ შეუნარჩუნა სიბოთ, გრძობიერება, წრფელი განცდა. რაც მთავარია ხ. ქუთათელაძე არ განიცდის სიტყვას, მისი გაიცილა ვერ ჰგადადო მკაფურებელს. სიცივე იგრძობა მის თამაშში. მართლედ თვალეზის მოძრაობით როდი გადმოიცემა გრძობა, შინაგანი სიბოთა და ელეგია. მსახიობმა ამ მობართულებით მეტი უნდა იმუშაოს.

საქ. სსრ დამსახ. არტისტი გ. ჩხიკვაძე შედარებული მემამულის, მურომსის როლში, კარგი იყო. ახალგაზრდა მსახიობებს შეუძლიათ ბევრი რამ ისწავლონ სცენის ამ გამოცდილი მემკვირვანის სიტყვის სურნელების შეგრძნება, მოქმედების დამორჩილება, თავისუფალი და გაბეღული მოძრაობა. გ. ჩხიკვაძემ შესანიშნავად განასახიერა სოფლის მორტიფული მემამულის, პრაქტიკული დამაინის სახე. ამ როლით მან გვიჩვენა მსახიობის ხელოვნება, უბრალოებაში მკაცრული სიდიადე.

მლიერ კარგია ფეოდალის — კრეჩინსკის კარისკაცის როლში მსახ. ვ. გენცვაძე. მუშენიერად ანსახიერებს მსახიობი ფეოდალს: გამოცდილი, ღიჯს, დაკვირვებულს. გ. გენცვაძემ შესძლო ამ სახის სწორად გადმოცემა, რითაც უდავოდ ზარის ნიშნები გამოავლინა. ვ. ცომანის მხატვრული გამოჩენება კარგია. განსაკუთრებული გამოჩენებით არის შესრულებული კრეჩინსკის ბნის დეკორაციები.

გიორგი სამხარაძე

ნოს, რომ დრამატული სიტუაციების სცენისათვის მომგებიანი აწყობით გატაცებულ ავტორს ნაწილობრივ ვეღარ მოუხერხებია დედაზრის მკვეთრად გამოხატვა. პიესაში სასახლის ქარის ამბავი ზოგ სცენებში გაუბრალოებულია და გამარტივებულია.

კერძოდ მტრის თავდასხმისა და სამოხლოდს დასაცავად ერთობლივი ბრძოლის ამბავი არ გამოძლიარების მოქმედების განვითარებიდან და თითქმის სიუჟეტის გარეთ არის დარჩენილი.

საერთოდ კი ისტორიული გარემო პიესის სწორად და აღაჯერებლად არის გადმოცემული. არ უნდა დავივიწყდეს, რომ პიესაში ასახულია ის ეპოქა, როცა ცენტრალურული სახელმწიფო უკვე დასილი იყო, ძველი ეტეტი და ცერემონიული უმრავლეს შემთხვევაში დაფრეხული იყო. აი ეს რვევის, ეს დეგრადაციის ეპოქა ავტორმა ნათელი და დახასიათებელი შტრიხებით გადმოვცა. აქ გხვდეთ როგორც დარღვეული დიდი სახელმწიფოებრივი ჩვევები, საუკუნეთა გადმოცემული ტრადიციები. პიესის აზრი სწორედ იმისაა, რათა დაევიწყებოდნენ ბრძოლა მთლიანად მთლიანობის აღდგენისათვის. აქ პოლიტიკური და ყოფითი მომენტები, ავადიანთა სახელმწიფოებრივი მისწრაფებანი და ინტიმური განცდანი, პოლიტიკური ვნებანი და სიყვარული ამბები ისტორიულ არის გადმოცემული. უმრავლეს შემთხვევაში და ავტორის თვლი ურთიერთშორის. ასე, მრავალფეროვან მოვლენათა მთლიანობაში დამბეჭდვის სახით ექმნება მთელი სურათი ეპოქისა, ძველი ფეოდალური იმერეთის, თავისი კოლორიტული წარმომადგენლობით, რომელთა სახეები ასლგაზრდა დრამატურგმა ნათლად და მკაფიოდ გამოხატა.

შემოდ აღნიშნული იყო, რომ პიესას ასახიათებს ცალკე ემექტური სცენიური მომენტებით გატაცებული დედაზრის საზარალად. იგივე ნაკლოვანება ვერც პიესის დადგმებელმა, შ. ჯავახიძემ აიცილა თავიდან. დამდგმელსაც მთავარი ყურადღება პიესის გონებამახვილობაზე, ცალკე სცენების ემექტურობაზე გადაუტანია.

ამ მხრივ შეიძლება თქვას, რომ სპექტაკლის კომპოზიცია ალგავა მთლიანობის შთაბეჭდილებას აღარა მოუტანს.

შ. ჯავახიძის განსახიერებთ ფაბთაბერის წერეთლის სახითი მკვეთრად და ნათლად არის გამოხატული. იმერეი ფეოდალი ცოცხლად და სურათოვანად წარმოვიდგინა მსახიობმა. როლის ყოველი დეტალი მონდომებით, შემომქმედის გულისხმიერებით არის დამუშავებული, თუმცა ზოგიერთ ეპიზოდში ზედმეტი მოძრაობა აღინჯავს და სიმშვიდის იერს უარსაგვს ფაბთაბერის სახეს. უეტრს სიძუნწე და მოძრაობის კეთილშობილება ფაბთაბერის სახათის თვისება უნდა იყოს, გარეგნული სიმშვიდე უნდა მხარავდეს მის სულიერ მიღვრებას. ამ როლს არ დაშვერდება ქარბა და ზავთიანი ფერებით გამოხატვა.

ქ. დამაშვილი (ბარბიშ აბაშიძე) ქპნის იმერელი ფეოდალის დახასიათებელ სახეს. ამ სახეს იგი აცოცხლებს ჰუმორის მოხდენილი გამოყენებით, თუმცა ისიც უნდა აღნიშნოთ, რომ მისი თამაში თავისთავად არ არის ერთფეროვანობისაგან. მსახიობმა მთლიანად ეს როლი მეტი აქტიურული მრავალფეროვნებით უნდა გაამდიროს.

ქ. კვანტალიანი მეფისწულის როლში ყურს არ უგდებს ავტორს, უშუალებლყოფს ტექსტს, პიესისაგან და-

ამ როლში მსახ. ნელი ქუთათელაძე გამოვიდა. აშკარად უნდა თქვას, რომ ჩვენი მისგან მეტს მოველოდით. მსახიობმა ლილიგას ვერ შეუნარჩუნა სიბოთ, გრძობიერება, წრფელი განცდა. რაც მთავარია ხ. ქუთათელაძე არ განიცდის სიტყვას, მისი გაიცილა ვერ ჰგადადო მკაფურებელს. სიცივე იგრძობა მის თამაშში. მართლედ თვალეზის მოძრაობით როდი გადმოიცემა გრძობა, შინაგანი სიბოთა და ელეგია. მსახიობმა ამ მობართულებით მეტი უნდა იმუშაოს.

საქ. სსრ დამსახ. არტისტი გ. ჩხიკვაძე შედარებული მემამულის, მურომსის როლში, კარგი იყო. ახალგაზრდა მსახიობებს შეუძლიათ ბევრი რამ ისწავლონ სცენის ამ გამოცდილი მემკვირვანის სიტყვის სურნელების შეგრძნება, მოქმედების დამორჩილება, თავისუფალი და გაბეღული მოძრაობა. გ. ჩხიკვაძემ შესანიშნავად განასახიერა სოფლის მორტიფული მემამულის, პრაქტიკული დამაინის სახე. ამ როლით მან გვიჩვენა მსახიობის ხელოვნება, უბრალოებაში მკაცრული სიდიადე.

მლიერ კარგია ფეოდალის — კრეჩინსკის კარისკაცის როლში მსახ. ვ. გენცვაძე. მუშენიერად ანსახიერებს მსახიობი ფეოდალს: გამოცდილი, ღიჯს, დაკვირვებულს. გ. გენცვაძემ შესძლო ამ სახის სწორად გადმოცემა, რითაც უდავოდ ზარის ნიშნები გამოავლინა. ვ. ცომანის მხატვრული გამოჩენება კარგია. განსაკუთრებული გამოჩენებით არის შესრულებული კრეჩინსკის ბნის დეკორაციები.

გიორგი სამხარაძე

ნოს, რომ დრამატული სიტუაციების სცენისათვის მომგებიანი აწყობით გატაცებულ ავტორს ნაწილობრივ ვეღარ მოუხერხებია დედაზრის მკვეთრად გამოხატვა. პიესაში სასახლის ქარის ამბავი ზოგ სცენებში გაუბრალოებულია და გამარტივებულია.

კერძოდ მტრის თავდასხმისა და სამოხლოდს დასაცავად ერთობლივი ბრძოლის ამბავი არ გამოძლიარების მოქმედების განვითარებიდან და თითქმის სიუჟეტის გარეთ არის დარჩენილი.

საერთოდ კი ისტორიული გარემო პიესის სწორად და აღაჯერებლად არის გადმოცემული. არ უნდა დავივიწყდეს, რომ პიესაში ასახულია ის ეპოქა, როცა ცენტრალურული სახელმწიფო უკვე დასილი იყო, ძველი ეტეტი და ცერემონიული უმრავლეს შემთხვევაში დაფრეხული იყო. აი ეს რვევის, ეს დეგრადაციის ეპოქა ავტორმა ნათელი და დახასიათებელი შტრიხებით გადმოვცა. აქ გხვდეთ როგორც დარღვეული დიდი სახელმწიფოებრივი ჩვევები, საუკუნეთა გადმოცემული ტრადიციები. პიესის აზრი სწორედ იმისაა, რათა დაევიწყებოდნენ ბრძოლა მთლიანად მთლიანობის აღდგენისათვის. აქ პოლიტიკური და ყოფითი მომენტები, ავადიანთა სახელმწიფოებრივი მისწრაფებანი და ინტიმური განცდანი, პოლიტიკური ვნებანი და სიყვარული ამბები ისტორიულ არის გადმოცემული. უმრავლეს შემთხვევაში და ავტორის თვლი ურთიერთშორის. ასე, მრავალფეროვან მოვლენათა მთლიანობაში დამბეჭდვის სახით ექმნება მთელი სურათი ეპოქისა, ძველი ფეოდალური იმერეთის, თავისი კოლორიტული წარმომადგენლობით, რომელთა სახეები ასლგაზრდა დრამატურგმა ნათლად და მკაფიოდ გამოხატა.

შემოდ აღნიშნული იყო, რომ პიესას ასახიათებს ცალკე ემექტური სცენიური მომენტებით გატაცებული დედაზრის საზარალად. იგივე ნაკლოვანება ვერც პიესის დადგმებელმა, შ. ჯავახიძემ აიცილა თავიდან. დამდგმელსაც მთავარი ყურადღება პიესის გონებამახვილობაზე, ცალკე სცენების ემექტურობაზე გადაუტანია.

ამ მხრივ შეიძლება თქვას, რომ სპექტაკლის კომპოზიცია ალგავა მთლიანობის შთაბეჭდილებას აღარა მოუტანს.

შ. ჯავახიძის განსახიერებთ ფაბთაბერის წერეთლის სახითი მკვეთრად და ნათლად არის გამოხატული. იმერეი ფეოდალი ცოცხლად და სურათოვანად წარმოვიდგინა მსახიობმა. როლის ყოველი დეტალი მონდომებით, შემომქმედის გულისხმიერებით არის დამუშავებული, თუმცა ზოგიერთ ეპიზოდში ზედმეტი მოძრაობა აღინჯავს და სიმშვიდის იერს უარსაგვს ფაბთაბერის სახეს. უეტრს სიძუნწე და მოძრაობის კეთილშობილება ფაბთაბერის სახათის თვისება უნდა იყოს, გარეგნული სიმშვიდე უნდა მხარავდეს მის სულიერ მიღვრებას. ამ როლს არ დაშვერდება ქარბა და ზავთიანი ფერებით გამოხატვა.

ქ. დამაშვილი (ბარბიშ აბაშიძე) ქპნის იმერელი ფეოდალის დახასიათებელ სახეს. ამ სახეს იგი აცოცხლებს ჰუმორის მოხდენილი გამოყენებით, თუმცა ისიც უნდა აღნიშნოთ, რომ მისი თამაში თავისთავად არ არის ერთფეროვანობისაგან. მსახიობმა მთლიანად ეს როლი მეტი აქტიურული მრავალფეროვნებით უნდა გაამდიროს.

ქ. კვანტალიანი მეფისწულის როლში ყურს არ უგდებს ავტორს, უშუალებლყოფს ტექსტს, პიესისაგან და-

ამ როლში მსახ. ნელი ქუთათელაძე გამოვიდა. აშკარად უნდა თქვას, რომ ჩვენი მისგან მეტს მოველოდით. მსახიობმა ლილიგას ვერ შეუნარჩუნა სიბოთ, გრძობიერება, წრფელი განცდა. რაც მთავარია ხ. ქუთათელაძე არ განიცდის სიტყვას, მისი გაიცილა ვერ ჰგადადო მკაფურებელს. სიცივე იგრძობა მის თამაშში. მართლედ თვალეზის მოძრაობით როდი გადმოიცემა გრძობა, შინაგანი სიბოთა და ელეგია. მსახიობმა ამ მობართულებით მეტი უნდა იმუშაოს.

საქ. სსრ დამსახ. არტისტი გ. ჩხიკვაძე შედარებული მემამულის, მურომსის როლში, კარგი იყო. ახალგაზრდა მსახიობებს შეუძლიათ ბევრი რამ ისწავლონ სცენის ამ გამოცდილი მემკვირვანის სიტყვის სურნელების შეგრძნება, მოქმედების დამორჩილება, თავისუფალი და გაბეღული მოძრაობა. გ. ჩხიკვაძემ შესანიშნავად განასახიერა სოფლის მორტიფული მემამულ